

Így változtak a fogyasztóiár-index reprezentációi és súlyszámai

A Központi Statisztikai Hivatal idén is elvégezte a fogyasztóiár-index számításához megfigyelt termékek és szolgáltatások (vagyis reprezentációk) körének, valamint az egyes termék- és szolgáltatáscsoportok fogyasztóiár-indexen belüli súlyának felülvizsgálatát.

A felülvizsgálatot a KSH a nemzetközi módszertani sztenderdeknek megfelelően és a jogszabályi előírásokat követve végezte el, azért, hogy a 2021 folyamán megfigyelt termékek és szolgáltatások, illetve a hozzájuk rendelt súlyok megfelelően tükrözzék a háztartások aktuális fogyasztási szokásait és szerkezetét.

A kialakított súlyok a nemzetközi előírásoknak megfelelően minden évben a két évvel korábbi, azaz jelen esetben a 2019-es nemzeti számla fogyasztási adatain alapulnak. A 2021-re vonatkozó súlyok kiszámításához – követve a nemzetközi szervezetek, többek között az Eurostatnak az új koronavírus okozta járvány idejére adott módszertani javaslatait – a 2019. év adatai mellett további információkat, a 2020 első három negyedévének már rendelkezésre álló előzetes nemzetiszámla-adatait is felhasználtuk. E két adatforrás segítségével adunk becslést a reprezentatívnek tekinthető fogyasztási szerkezetre vonatkozóan, amiben ily módon a járvány következtében mérhető változások is szerepelnek. Az új koronavírus okozta járvány nyomán történt változások nemcsak a súlyok számításának módszertanát érintették, hanem azok konkrét értékében is jelentős változások érvényesültek. A járványhoz kapcsolódó korlátozások következtében leginkább a bel- és külföldi üdülések, valamint az éttermi étkezés súlya csökkent. Hasonló okokból mérséklődött a kulturális és szabadidős szolgáltatások, illetve a járműüzemanyagok részesedése is. Ezzel szemben a jövedékiadó-emelés következtében dráguló dohánytermékek, valamint a szintén átlagon felüli inflációval rendelkező élelmiszerek súlya emelkedett. A háztartások többet költöttek tartós, köztük elektronikai cikkek vásárlására is, így ezek fogyasztóiár-indexen belüli részesedése szintén nőtt.

Idén a 977-féle terméket és szolgáltatást tartalmazó reprezentációslistában is történtek változások. Az elektronikai cikkek esetében a vásárolt és az elérhető termékek köre és legfontosabb jellemzői évről évre dinamikusan változnak. Így például idén már kétféle, egy alsó közép kategóriás és egy felső közép kategóriás jellemzőkkel rendelkező notebook szerepel a mintában. Hasonló okok miatt módosult mindkét mobiltelefon-reprezentáció specifikációja. Az elektronikai cikkekhez hasonló mértékű változások történtek a megfigyelt új és a használt személygépkocsik körében is: a mintába bekerült többek között egy hétszemélyes családi autó, a használt személyautók esetében a megfigyelt reprezentációk száma 2-vel bővült. A változó fogyasztói szokásokat szolgálja az is, hogy a reprezentációk körében az idei évtől szerepel a kapszulas kávéfőző, a kávékapszula, valamint a közösségi autó- és kerékpárok rövid idejű bérlése (car sharing és bike sharing) is.

[A fogyasztóiár-indexhez kapcsolódó módszertan itt érhető el.](#)

[A reprezentációk listája itt érhető el.](#)